

ЯКТИСТ

СВЕТИИ
Сурдуличкии мученицима

ПРИНЕЈ

БОЖЈОМ МИЛОШЋУ
ПРАВОСЛАВНИ АРХИЈЕРЕЈСКОЈ ПЕЋИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРАЂЕВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ,
СА СВИМ ЧЛАНОВИМА СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ САБОРА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ,
СВОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ СВОЈОЈ У ОТАЧАСТВУ И РАСЕЈАЊУ,
БЛАГОДАТ ВАМ И МИР ОД БОГА ОЦА НАШЕГА И ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА И ДУХА СВЕТОГА УТЕШИТЕЉА!

Изволи се Светоме Духу и нама (Дал 15.28) у свештеном Сабору архиепископа Православне Српске Цркве, на славу Оца и Сина и Духа Светога, Бога нашега, дивнога у Светима Својима, ради духовног добра и свеукупног напретка наше помесне Цркве и свецеле Једне, Свете, Саборне и Апостолске Цркве Христове, да приђоримо Сабору Светих митрополита скопског Викентија Кршћана, игумена Владимира Протића и друге мученике сурудачке, које је Господ већ прославио у Царству небеском после њихових мученичке смрти и исповедништва дивним знамењима и свенародним поштовањем.

Примери новопросијављених мученика и исповедника нашег рода и порода послужиле су нама да у вери и сведочењу Христа, њих садејмо и прослављамо у Цркви Христовој божанственим службама и похвалним песмама.

Овим прослављањем новопросијављених светих мученика Светој Апостолској Цркви се дарује велика хвала и духовна радост и њихове молитве су драгоцене заступништво пред Престоном Јагњета Божјег, жртвованог за живот света.

Јединоме Премудроме Богу Оцу, кроз Исуса Христа Господа нашега, у Духу Светоме, слава и величанство, моћ и власт, сада и увек и у векове векова. Амин.

ДАНО У ПАТРИЈАРШИЈИ СРПСКОЈ У БЕОГРАДУ
ДАНА 24/11. маја 2017. ГОДИНЕ – АСброј 73/зап. 159

Председник
Светога Архиепископског Сабора
АЕМ и Патријарх српски

Мирнеј

Чланови
Светога Архиепископског Сабора

Архиепископ охридски и Митрополит скопски Г. Јован

Митрополит црногорско-приморски Г. Амфилохије

Митрополит загребачко-љубљански Г. Порфирије

Епископ шабачки Г. Лаврентије

Епископ сремски Г. Василије

Епископ бањалучки Г. Јефрем

Епископ будимски Г. Лукијан

Епископ банатски Г. Никанор

Еп. новогварањичко-средњезападноамерички Г. Лонгин

Епископ канадски Г. Митрофан

Епископ бачки Г. Иринеј

Епископ британско-скандинавски Г. Доситеј

Епископ зворничко-тузлански Г. Хризостом

Епископ западноевропски Г. Лука

Епископ жижики Г. Јустин

Епископ врањски Г. Пахомије

Епископ шумадијски Г. Јован

Епископ браничевски Г. Игњатије

Епископ даблвински Г. Фотије

Епископ бихањско-петровачки Г. Атанасије

Епископ будимљанско-нишки Г. Јоаникије

Епископ захумско-херцеговачки Г. Григорије

Епископ ваљевски Г. Милутин

Епископ рашко-призренски Г. Теодосије

Епископ западноамерички Г. Максим

Епископ горњокарајевачки Г. Герасим

Епископ источноамерички Г. Иринеј

Епископ крушевачки Г. Давид

Епископ славонски Г. Јован

Епископ аустријско-швајцарски Г. Андреј

Епископ франкфуртски и све Немачке Г. Сергије

Епископ тимочки Г. Милан

Еп. Митр. аустралијско-новозеландске Г. Силван

ЯКАТИСТ

СВЕТИМ

СУРДУЛИЧКИМ МУЧЕНИЦИМА

Врање, 2022.

Кондак 1.

О, Свети добропобедни Мученици Сурдулички, велики светилници рода српскога крстоноснога и дивни сведоци Васкрсења Христовог, венце од неувенивих цветова похвала вам с љубављу плетемо и благочасно светлоносни спомен ваш славимо, кличући вам:

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Икос 1.

Анђели земаљски, Свети Великомученици Спасови, изданци светосавског и светолазаревског народа Божјег, због вас се Црква данас торжествено радује све празникољупце сазивајући на богогласно славословље. Ви једрилом Крсним валовиту ноћ живота страдајући прођосте и у тишину безвечерњег Дана пристигосте. Као грожђе вишњег винограда сада нам вино милости точите и срца верних веселите. Зато вам говоримо:

Радујте се, јер сте Крст као царски жезал свете силе носили!

Радујте се, јер су душе ваше сада наручјем Оца светлости огрејане!

Радујте се, јер недоступном лепотом у Царству бесмртности блистате!

Радујте се, јер нам спасоносни пут правоверја показујете!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 2.

Велокомученици Сурдулички, ваше душе се мученичком крвљу као у царску порфиру оденуше. Целога себе Богу принесосте као жртву благопријатну, и свеспаљеницу живу и одуховљену. Ваша отаџбина вас има и после смрти живе као дар пречастан. Зато Богу кличемо: Алилуја!

Икос 2.

Свети свештеномучениче Викентије, ко да не похвали свечасно твоје живљење. Од Студенице до Хиландара следовао си првом архиепископу српском Сави. Твоја крв за Христа проливена постаде семе за нове нараштаје православних хришћана. Пред Њим, Увенчатељем твојим, сада предстојиш одевен у багреницу, коју крвљу својом оцрвенио јеси. Зато ти песмопевамо овако:

Радуј се, крстоносни архијереју, који се Великог Архијереја, не одрече!

Радуј се, богомовенчани страсотрпче, који на ширину спасења пређе!

Радуј се, светило небеско, које од Трисветлеће Светлости сада сјајиш!

Радуј се, чашо духовна, која нам исцељења сваковрсна точих!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 3.

Зажелевши красоту славе Божје ви кратко-
времену красоту овога света презресте. Муке за
Христа Бога са сузама посејасте и зато са Њим и
весеља руковети пожњесте, због чега ми усрдно
кличемо Прославитељу вашем, Богу: Алилуја!

Икос 3.

Свети свештеномучениче Владимире,
игумане светопрохорски, ти заједном са јеромо-
нахом Арсенијем и свештеником Јованом
пострада на панини Рујан. Мир си у имену своме
носио и душу си своју тајанствено Христом као
Миром назίδαо. Само мир Божји преображава
човека у храм и Бог се настањује у човека, јер је
у миру место Његово. Зато од мирољубивога
Цара Христа вишњи мир измоли свима, који те
химнохвале овако:

Радуј се, јер зрацима својих страдања све
земље српске облиста!

Радуј се, јер потоцима своје крви обману
непријатеља исуши!

Радуј се, јер семе исповедања посејавши
клас стоструки пожње!

Радуј се, јер до краја љубљаше Бога, Који
није у сили него у правди!

*Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички,
преславни украси Цркве Христове!*

Кондак 4.

О, истински војници духовног Сиона, оружјем вере оклопљени, ви духовног фараона крвљу својом потописте и хорде вражје поразисте. Блажена је земља која је примила ваш прах. Иако је прах он исцељује душевне и телесне немоћи свима који Богу кличу: Алилуја!

Икос 4.

Свети Мученици, на хиљаде вас је из разних крајева Србије у Сурдулицу сабрано и ту сте сви као јагањци убијени због Јагњета Божјег, Христа. Телесно кроз огањ мука прођосте и зато вас је Господ са својим огњеним слугама, бестелесним Анђелима, сјединио. Ваше душе су сада у ризницама небеским, где као бесцен-бисерје блистају славом, коју им дарова Син Божји, Сјај Очеве славе. Примите од нас цвеће ових химни:

Радујте се, свеосвећене луче Сунца правде, Христа!

Радујте се, неразориве куле Светог Православља!

Радујте се, богодостojни наследници Небеске Србије!

Радујте се, светлолични цветови светосавског врта!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 5.

Ви на кочији своје крви ка свежељеном Васкрситељу вашем Христу узети бејасте, о Мученици Сурдулички. Њега, Живототворца, својом смрћу прослависте, зиму демонске обмане одагнасте и ка пролећу покоја дођосте, кличући Богу: Алилуја!

Икос 5.

Свети Мученици, богославни отацбинољупци, међу вама беше и мноштво свештеника, чија страдања беху њихова лествица ка небесима. Пострадавши за Христа Животодавца, они живот нестрадални стекоше. Њихова крв је духовне бразде Српске Православне Цркве напојила и да узрасте клас светосавске вере учинила, благодаћу Божјом душе верних хранећи. Зато свима вама с трепетом овако велегласно узвикујемо:

Радујте се, носиоци вечнога људскога достојанства!

Радујте се, непоколебљиви бедеми побожности!

Радујте се, венценосни витези Цара вечности!

Радујте се, скупочени рубини у Господњој круни!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 6.

Следујући за Христом, Који се некад на гори Тавор преобразио, ви се на гору врлина-љубав попесте, јер вас је Његов тихи глас позвао. Својим распећем за Распетога запечатисте своју веру у Њега, Који је природни Печат Бића Бога и Оца, Коме кличемо: Алилуја!

Икос 6.

Свети мученици Сурдулички, усред таме братске мржње ви светиљу душе своје неугашену сачувасте, јер сте је крвљу својом натопили и улаз у божанску палату добили. У дубодолине земље бацани, ви на висину Царства Небеског узиђосте, одакле мученикородној отаџбини својој сада чудесно са Гора Вечних блистате, нетљеним венцима благоукрашени. Зато вас богодолично величамо:

Радујте се, јер страдањима ризу славе изаткасте у Царству радости!

Радујте се, јер усред таме обмане Божјим разумом засветлисте!

Радујте се, јер својим ранама гордога Велијара, ђавола, ранисте!

Радујте се, јер нас учите да је једина хришћанска освета-љубав!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 7.

Светошћу сте саборно несвети сабор победили. На камену непоколебиве наде као храмови Духа били сте сазидани. Пребивалиште нерукотворено у Царству Божјем заиста наследисте. На разне начине сте убијени, али дух љубави имате, који се не даде убити. Зато кличемо Богу: Алилуја!

Икос 7.

Светојављени Мученици Сурдулички, храбри војници, мудри учитељи, вредни домаћини, брижни лекари, намучене мајке, безазлена децо и остали, ви кроз буру мучења прођосте, али Христа за Кормилара имавши до божанског пристаништа стигосте и са Анђелима наднебеско пребивање стекосте. О, свепрекрасне куповине баше, јер за маловремено страдање славу непролазну добисте. Зато вам кличемо:

Радујте се, словесно стадо Пастира Доброг у тор небески усељено!

Радујте се, жртве новозаветне Богу Логосу с љубављу принесене!

Радујте се, најдрагоценије камење у Цркву богокрасно узидано!

Радујте се, чете светих, чија би реч данас била реч праштања!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 8.

Каквом хвалом, каквом песмом, каквим
благодарењем да узвратимо Богу што нам је
даровао вас. Он поста Кула моћи ваше пред
лицем непријатеља. У огњу великих страдања
очишћени сте од свега земног и зато више од
злата засијасте. Зато кличемо Господу: Алилуја!

Икос 8.

Неизбројно је мноштво ваше, о Свети
❖ Мученици Сурдулички, због Жртвованог жртво- ❖
вани. Ви у горњем Јерусалиму, вашој правој
отаџбини, са Господом царствујете. Душе ваше
као чисте невесте Христове са Њим су као са
својим небеским Жеником сједињене у брачној
ложници бесмртности. Као духовно пролеће
тајанственим цвећем благодати сада миришете
нама на земљи и од зиме зала ослобађате све,
❖ који вам поју: ❖

Радујте се, стубови огњени, који са земље до
небеса досежете!

Радујте се, руже тајанствене, које врлинама
процветасте!

Радујте се, богозасађене маслине, које нам
јелеј радости изливају!

Радујте се, горе сеновите, које нас од жеге
греха покривате!

*Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички,
преславни украси Цркве Христове!*

Кондак 9.

Господ у вама начини место шатора Свога. Зато Христос, Једини Лекар душа и тела наших, преко ваших чудотворних моштију као некад преко хаљина Својих даје силу свима ослабљенима. О, надбогато богатство милости Божје! Алилуја!

Икос 9.

И спомен-костурница ваша јави се као мученичка, јер од безбожника беше срушена, али се Промислом Божјим опет обнови. Сурдулица се весели због моштију ваших, јер њих верни као бесплатно лечилиште имају. Као светли облаци ви нам кишу благодати изливате и као мачеви небоковни, Духом Светим наоштрени, пукове нечистих духова сечете. Место покоја костију ваших постаде цвет живота, место љубави и благовесник васкрсења. Стојећи на њему ми се као на небу налазимо и љубвеобилно вам певамо:

Радујте се, јер сте у огњу страдања Христом као Росом Доброте освежени!

Радујте се, јер сте као белоснежни љиљани руком Светог Саве убрани!

Радујте се, јер вас као синове светлости зраци трисунчане Зоре грле!

Радујте се, јер сте на камену савршенства Богом сада уздигнути!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 10.

Ваш пример нам показа да су невиност и чист образ највећа снага у свим световима. Кроз зиму искушења пређосте ка пролећу небеског уздарја. Чашу Христову до краја исписте и зато пред Њим и имате смелост да се молите за душе наше, које кличу: Алилуја!

Икос 10.

Ликује данас манастир Светог Прохора, о Свети оче Владимире, јер нам се у њему кивот твојих чудотворних моштију као красна мирохранилица јавља, божанствено миро исцељења неоскудно точећи свима, који им прибегавају. Као духовно сунце оне на кратко под земљу зађоше, али нам опет богодивно изасијаше. Тобом се Црква Божја као светлозарним венцем украсила, и зато ти благодаримо овим речима:

Радуј се, јер је света крв твоја планину Рујан чудесно освештала!

Радуј се, јер у Царству светлости са хоровима мученика вечнујеш!

Радуј се, јер твоје богомјављене мошти као хаљине Христове имамо!

Радуј се, јер оне као неукрадива ризница чудима свет озарују!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 11.

Као божанствене пчеле Цркве Христове ви срца правоверних људи благодаћу медите, а духове злобе жаоком рањавате. Помозите нам вашим молитвама да се у благозрачје врлина као у рухо свадбено обучемо и да у Царству Господњем Богу кличемо: Алилуја.

Икос 11.

Света је дужност сваког Србина чувати сећање на вас, мученике Сурдуличке. Крв ваша из Врле Реке, Дубраве, Стојкове шуме, Дубоке долине, Калифера, Влашког дола и других места тајно вапије из земље ка небу. Вас је Христос дијадемом победе украсио, јер сте у тами мучења Њему као Светлости до смрти верни били. Места голготе ваше постадоше места Васкрсења. Зато вам хвалебно песме узашиљемо:

Радујте се, у ноћи бешчашћа божанске зоре носиоци!

Радујте се, у невољама дијаманти тврди засјали!

Радујте се, у Књигу живота именима уписани!

Радујте се, у небеске житнице пшеницо сабрана!

Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички, преславни украси Цркве Христове!

Кондак 12.

На крилима Духа замке вражје прелетесте,
греховним стрелама његовим утекосте и као
златне голубице у рајским луговима починусте.
Због празника вашег је данас као у Едему. Њему
се и природа радује, светско малаксава, а небеско
светкује: Алилуја!

Икос 12.

О, светковине ове спасоносне виновници,
новопросијавши Мученици, свесрпски и свевасе-
љенски, ви сте сада у Царству Божјем моћном
Десницом Господњом славовенчани. Постали
сте житељи вишње Сионске Горе, Земље Живих
и Града Бога Живога где обасјавате Цркву
првородних на небесима. Ви као реке духовних
дарова земљу натапате и све беде и невоље од
људи одгоните. Зато примите од нас ово умилно
хвалословље:

Радујте се, богомобасјане жеравице, које
зловерје спалисте!

Радујте се, кедри српски, који до врха
небеске радости достигосте!

Радујте се, духовни рају, који у средини има
Дрво живота, Христа!

Радујте се, божанствени извори, који нас
нествореном светлошћу појите!

*Радујте се, Свети Новомученици Сурдулички,
преславни украси Цркве Христове!*

Кондак 13.

О, равностојатељи светих, триблажени и вечнспомињани Мученици Сурдулички, примите од нас ово мало мољење као духовно цвеће нашим сузама орошено. Удостојите и нас да у вечности заједно са вама и у сабору са свима светима кличемо Богу: Алилуја!

*(Овај кондак се чита три пута,
на онда икос 1. па кондак 1.)*

Свети новомученик Владислав Шопић
син свештеника Анђелка Шопића, убијен 1915. године са 12 година

МОЛИТВА СВЕТИМ НОВОМУЧЕНИЦИМА СУРДУЛИЧКИМ

О, Свети Новомученици Сурдулички, ви сте се засијали као драго камење у венцу Христове Цркве и затвористе врата паклена, разјапљена против ње. Ваша жртва је земљу нашу онебесила.

Распаљени Христовом љубављу, угасисте пламен безбожја росом својих подвига и јависте се као светилници Цркве, који вером одгоне таму недуга и мука од наших душа. Мучеништвом својим сте постали синови слободног Јерусалима Небеског, прослављајући Христа вавек. Духовно гранувши на своду Цркве, просвећујете сву твар, разгонећи таму сијањем ваших чудеса. Вама се свима с

љубављу поклањамо и молимо вас: измолите нам од Господа Сведржитеља опроштај вољних и невољних сагрешења наших, да остало време живота свога на земљи у покајању и држању заповести Божјих проведемо. Помозите нам да у вери православној тврди и непоколебиви останемо. О, Божји угодници, будите нам заштитници од непријатеља видљивих и невидљивих, да под покровом светих молитава ваших од свих зала закриљени будемо, све до

последњега дана и часа кончине наше, те да кроз вас прославимо Свесвето и поклоњења достојно име Свете Тројице, Оца и Сина и Светога Духа Утешитеља, сада и увек и кроза све векове векова. Амин.

СВЕТИ СУРДУЛИЧКИ МУЧЕНИЦИ

После повлачења српске војске и дела становништва преко Старе Србије и Албаније на Крф, током окупације од стране бугарске окупационе власти, дошло је до стравичних злочина на окупираном делу наше земље, а нарочито у Сурдулици и њеној околини. Бугарски окупатор је злочине вршио над виђенијим Србима из свих делова Србије, посебно над Србима из Источне Србије, Вардарске Македоније и са Косова. Међу жртвама злочина велики је број свештеника, свештеномонаха, учитеља, судија, трговаца, официра, деце, а има и високих црквених великодостојника, као што су Митрополит скопски Викентије Крцић, Епископ призренски Никифор Перић, игуман манастира Светог Прохора Пчињског Владимир Протић са целокупним братством...

Сурдулица је последње место, пре бугарске границе, где су Срби спремани да буду интернирани и ангажовани на тежак и присилан рад у Бугарској. Али, по тајним списковима из места из којих су слати заробљеници, многи угледни Срби нису прешли бугарску границу, већ су свој живот скончали у околини Сурдулице. Места на којима су после рата пронађени остаци побијених Срба су следећа: Дубока долина, на улазу у Сурдулицу из правца Владичиног Хана, затим Влашки дол, на путу за село

Алакинце, Калифер, код данашњег Санаторијума, према селу Ђурковица, Попов мост, Занкова ливада, Радичева њива, Тршина ливада и многа друга места.

По завршетку рата 1918. године савезничке комисије су посетиле Сурдулицу и објавиле документа о бугарским злочинима на француском језику, у Паризу 1919. године. У тим документима, детаљно се доказују свирепа убиства Срба цивила од стране бугарске окупационе војске. Један од чланова савезничке комисије, амерички новинар Вилијам Драјтон, даје посебан извештај, а доктор Арчибалд Рајс, из онога што је могао да види у октобру 1918. године, даје процену од три хиљаде убијених. Ово су идентификоване жртве, док је укупан и тачан број жртава далеко већи. Он наводи локације, начин убијања као и имена непосредних извршилаца. После рата посмртни остаци су у десетинама сандука похрањени у Спомен-костурници, изграђеној у склопу спомен-школе која је у то време саграђена са циљем образовања ратне сирочади. Спомен-костурница је саграђена на северној страни школе, јер се на тој страни, испод узвишења на коме је школа, налазио сабирни логор за одвођење страдалника у Бугарску, у периоду од 1915-1918. године. После освећења школе са костурницом, коју је осветио Блаженопочивши Патријарх српски Димитрије, коме су присуствовали краљ Александар Карађорђевић и краљица Марија, као и многобројни епископи и министри, сваког 28. јуна, на Видовдан, помен жртвама обележаван је Светом Литургијом и парастосом. То је трајало до Другог светског рата,

када је Сурдулица поново потпала под бугарску окупациону власт. У априлу 1941. године Костурница је потпуно демолирана и оскрнављена, а у јесен 1943. године савњена са земљом. Кости побијених Срба тајно су затрпане на старом сурдуличком гробљу, тако да нико од мештана није знао где се тачно налазе.

Историја Спомен-костурнице у Сурдулици је историја српског народа у Вардарској Србији, Косову и Метохији, источној и јужној Србији, пуна несрећа, затирања и заташкавања злочина. Овом делу српског народа често је оспоравано да у себи има прави национални српски дух. Од најезде Турака, на ветрометини граница, царства, војски, буна, увек у збегу, српски народ је остао без сведочења о својој прошлости, јер су документи у немирним временима спаљивани, нестајали у пламену и престајали да сведоче о херојском опстајању народа на овим просторима.

После Другог светског рата комунистичка власт је затирала све о српству и Србији, те тако није било могуће покретати питање о обнови Спомен-костурнице. Тек крајем осамдесетих година двадесетог века покренуто је то питање, али се због ратова и распада СФРЈ стало са обновом.

На иницијативу председника удружења *“Стара Сурдулица”*, проф. др Томислава Радојичића, са Грађевинског факултета из Ниша, крајем 2003. године почела је обнова да би 2006. године Спомен-костурница, коначно била завршена. Почетком 2009. године, при изради породичне гробнице (породице Лакићевић и Хасал, преци мати Фотине, игуманије манастира

Бешка на Скадарском језеру), на старом сурдуличком гробљу, пројавиле су се кости Сурдуличких мученика. До краја године оне су очишћене и похрањене у осамнаест сандука, а 29. маја 2010. године свечано су пренете у крипту обновљене Спомен-костурнице.

Величанствени пренос моштију Сурдуличких мученика из Првог светског рата у обновљену Спомен-костурницу у Сурдулици, пропраћен је низом духовних и културних манифестација. Централни догађај, преноса моштију Сурдуличких мученика, било је богослужење у храму Светог Ђорђа у Сурдулици 29. маја 2010. године. По позиву Епископа врањског Г. Пахомија, свечаности је присуствовао изасланик Његове Светости Патријарха српског Г.Г. Иринеја и Светог Архијерејског Синода СПЦ, Његово Преосвештенство Епископ браничевски Г. Игњатије. Богослужење у храму Светог Ђорђа почело је парастосом Сурдуличким мученицима, а у наставку је служена Света Архијерејска Литургија.

Свету Литургију су служили Епископи Игњатије и Пахомије, уз саслужење свештенства и монаштва Епархије врањске. У својој беседи, коју је произнео Епископ Игњатије, говорио је о љубави човека према Богу из које проистичу и све друге љубави, као што је то била и љубав према ближњима коју су показали Сурдулички мученици, страдајући само зато што су припадали српском народу.

Тиме је, једним делом, дуг према недужним Србима одужен, са надом да су мученици коначно, после скоро једног века, нашли свој мир.

Желећи да расветли и сачува трајни спомен српским жртвама, над којим су за време окупације Србије, искаљени гнев и мржња бугарског окупатора, као и према свему ономе што је било српско, Православна Епархија врањска, Институт за савремену историју из Београда, Народни музеј из Лесковца и Филозофски факултет из Ниша, организовали су тродневни (од 29-31. октобра 2015. године) Научни скуп са међународним учешћем, у Сурдулици и Лесковцу, под називом „Бугарска окупација југа Србије (1915-1918) у Првом Светском рату“.

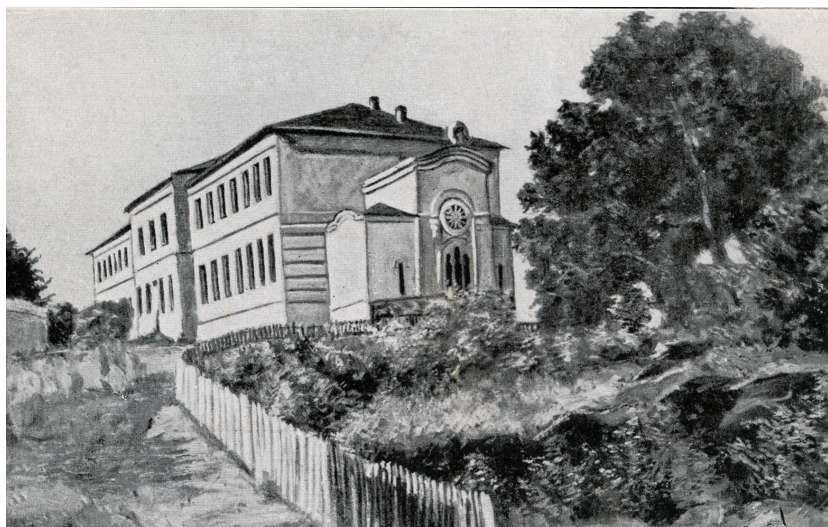
После завршетка Научног скупа у Лесковцу, учесници скупа, донели су закључке који су, поред научних радова, штампани у зборнику. Један од закључака Научног скупа био је и да се упути молба Светом Архијерејском Сабору Српске Православне Цркве у Београду, да се Сурдулички мученици уврсте у Календар Светих.

У вези са овим, као и са молбом Црквено-општинског управног одбора Црквене општине Сурдулица у Сурдулици и Одлукама Савета и Епархијског управног одбора Православне епархије врањске, Његово Преосвештенство Епископ врањски Господин Пахомије, заједно са пуноћом Епархије врањске, 01. априла 2016. године, доставио је на разматрање предлог Светом Архијерејском Сабору СПЦ да се Сурдулички мученици приброје Светима и уврсте у Календар Светих Православне Цркве.

На свом редовном заседању, 24. маја 2017. године, у Српској Патријаршији у Београду, Свети Архијерејски

Сабор СПЦ, уврстио је у календар Светих Сурдуличке мученике. Реч је о страдалима у Сурдулици (њих око 3000) из окупиране Србије и међу њима Митрополит скопски Викентије и игуман манастира Светог Прохора Пчињског Владимир са целокупним братством, који су страдали у Првом Светском рату у периоду од 1915-1918. године, од бугарског окупатора.

За дан празновања Светих Сурдуличких мученика, Свети Архијерејски Сабор одредио је 29. мај, јер су тога дана 2010. године, њихове Свете мошти похрањене у обновљену Спомен-костурницу.

Спомен костурница у Сурдулици

ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА ВРАЊСКА

Са благословом
Његовог Преосвештенства Епископа врањског
Господина **ПАХОМИЈА**

Издавач:

Свеправославно друштво
“Преподобни Јустин Ћелијски и Врањски”

Текст Акатиста:

проф. Вукосав Илић

Штампа:

Свеправославни центар
“Преподобни Јустин Ћелијски и Врањски”

Припрема и дизајн:

Ѓакон М.М.

Врање, Лета Господњег 2022.

